ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **Stora Enso Wood Products Ždírec s. r. o.**, se sídlem Nádražní 66, Ždírec nad Doubravou, zastoupené JUDr. Radkem Nápravníkem, advokátem se sídlem Na Harfě 7, Praha 9, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2017, č. j. 47714/17/5100-41453-712099, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 2. 2018, č. j. 31 Af 1/2018 – 29,

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 2. 2018, č. j. 31 Af 1/2018 - 29, **se zrušuje** a věc **se vrací** krajskému soudu k dalšímu řízení.

II. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti ve výši 5.000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Radka Nápravníka.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 28. 2. 2018, č. j. 31 Af 1/2018 - 29, zastavil řízení ve shora označené věci pro nezaplacení soudního poplatku za žalobu ve lhůtě stanovené usnesením ze dne 4. 1. 2018, č. j. 31 Af 1/2018 - 15, které bylo zástupci žalobkyně doručeno dne 5. 1. 2018.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti usnesení krajského soudu kasační stížností, v níž namítla, že dne 16. 1. 2018 dala příkaz k úhradě částky 3.000 Kč ze svého bankovního účtu na účet Krajského soudu v Hradci Králové a že platba byla uskutečněna následujícího dne 17. 1. 2018, tedy ve lhůtě stanovené ve výzvě krajského soudu k uhrazení soudního poplatku ze dne 4. 1. 2018, č. j. 31 Af 1/2018 - 6, jejímž posledním dnem byl 22. 1. 2018. K tomuto tvrzení doložila výpis z bankovního účtu a potvrzení o platbě vystavené Citibank Europe plc.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[3] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“).

[4] Kasační stížnost je důvodná.

[5] Nejvyšší správní soud si vyžádal od krajského soudu vyjádření, zda krajský soud předmětnou platbu soudního poplatku obdržel a pokud ano, kdy se tak stalo.

[6] Krajský soud ve svém vyjádření potvrdil, že platba stěžovatelky byla na jeho účet přijata dne 17. 1. 2018. V důsledku administrativního pochybení však byla přiřazena k jiné věci. Ve výzvě k úhradě soudního poplatku byl totiž uveden nesprávný variabilní symbol, který náležel k věci vedené pod sp. zn. 31 Af 57/2017. Účtárna proto platbu stěžovatelky mylně přiřadila k této spisové značce a na dotaz soudce, zda byl poplatek v nyní posuzované věci sp. zn. 31 Af 1/2018 zaplacen, uvedla, že nikoliv. Soud proto řízení zastavil. Zákon nedává krajskému soudu žádnou možnost, jak toto pochybení napravit, proto krajský soud souhlasí se zrušením napadeného usnesení Nejvyšším správním soudem.

[7] Z výše popsaných skutkových okolností je zřejmé, že včasná úhrada soudního poplatku stěžovatelkou není sporná. Poplatek byl připsán na účet krajského soudu dne 17. 1. 2018, tedy ve lhůtě stanovené výzvou krajského soudu ze dne 4. 1. 2018, jejímž posledním dnem byl 22. 1. 2018. Krajský soud tuto úhradu nepřiřadil ke správné spisové značce pouze vlivem administrativní chyby. Je proto nepochybné, že řízení ve věci sp. zn. 31 Af 1/2018 bylo zastaveno nezákonně. S ohledem na novelu zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, provedenou zákonem č. 296/2017 Sb., však krajský soud nemůže tuto vadu napravit sám zrušením usnesení o zastavení řízení. Citovaná novela totiž zrušila § 9 odst. 7 větu první zákona o soudních poplatcích, podle které „[u]*snesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení*“. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnosti vyhověl (shodně Nejvyšší správní soud rozhodl v rozsudku ze dne 1. 2. 2018, č. j. 1 Afs 458/2017 - 19).

III. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto usnesení krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1. s. ř. s.). V něm krajský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[9] Výrokem II. tohoto rozsudku soud vrátil podle § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích stěžovatelce soudní poplatek, který uhradila v kolcích spolu s podáním kasační stížnosti. Již v rozsudku č. j. 1 Afs 458/2017 - 19 totiž uzavřel, že za okolností, které nastaly i v nyní posuzované věci, kasační stížnost soudnímu poplatku nepodléhá.

[10] Na posuzovanou věc není možné aplikovat závěry rozšířeného senátu vyslovené v usnesení ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, podle kterých povinnost zaplatit poplatek za kasační stížnost nevzniká pouze u kasačních stížností proti usnesením o procesních návrzích, tedy proti rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudního poplatku a žádosti o ustanovení zástupce. Naopak stěžovatel má podle rozšířeného senátu povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu podaném ve věci samé (o žalobě), tedy i o zastavení řízení.

[11] Rozšířený senát však nemohl předvídat okolnosti, které nastaly v nyní posuzované věci. V době rozhodování rozšířeného senátu totiž existovala možnost krajského soudu, aby si sám zrušil rozhodnutí o zastavení řízení podle § 9 odst. 7 věty první zákona o soudních poplatcích ve znění do 29. 9. 2017 (viz výše odst. [7]). Tento postup mohl využít i v případě, kdy k zastavení došlo pouze v důsledku zjevné (ať již lidské či technické) chyby a poplatek byl řádně uhrazen. Nebylo tak třeba zásahu kasačního soudu a žalobci tak nevznikly žádné dodatečné náklady.

[12] Z ničeho nelze dovodit a nebylo by ani v souladu se zásadou racionálního zákonodárce domnívat se, že účelem novelizace § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích bylo zpoplatnit možnost obrany žalobce proti zjevné a nesporné chybě krajského soudu, v jejímž důsledku došlo k nezákonnému zastavení řízení. Podle usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 As 196/2014 - 19 mají soudní poplatky tři základní funkce: fiskální (jejímž cílem je, aby ti, kdo se obracejí na soudy, přispěli k úhradě nákladů spojených s jejich činností), regulační (jejímž cílem je odradit podatele od svévolných, bezdůvodných anebo malicherných návrhů, které by soudy zbytečně zatěžovaly) a motivační (jež má působit tak, aby povinní dobrovolně plnili své povinnosti a účastníci právních vztahů řešili své spory mimosoudně). Zpoplatnění kasační stížnosti za situace, která nastala v nyní posuzované věci, by neodpovídalo ani jedné z nich. Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že kasační stížnost v nyní posuzované věci soudnímu poplatku nepodléhá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu